

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 23.03.1977, sp. zn. 1 Cz 17/77, ECLI:CZ:NS:1977:1.CZ.17.1977.1

Číslo: 17/1979

Právní věta: Polovnícke združenie, ktorému podľa ustanovenia § 14 zákona č. 23/1962 Zb. patrí len výkon práva polovníctva, je oprávnené užívať polovný revír až do zániku zmluvy (§ 16 toho istého zákona) o postúpení výkonu práva polovníctva, uzavretej so socialistickou organizáciou, ktorej patrí právo polovníctva v polovnom revíre. Ak uzavrela socialistická organizácia po zániku predchádzajúcej zmluvy novú zmluvu o postúpení práva výkonu polovníctva s iným polovníckym združením, prípadne so štátnou organizáciou lesného hospodárstva, neznamená to, že toto iné polovnícke združenie (prípadne štátna organizácia lesného hospodárstva) sa stáva právnym nástupcom predchádzajúceho oprávneného na výkon práva polovníctva. Zmluvou o postúpení výkonu práva polovníctva sa neriešia vzťahy medzi predchádzajúcim a nasledujúcim oprávneným na výkon práva polovníctva. Ak polovnícke združenie zaniklo, vykoná sa likvidácia jeho majetku a v jeho rámci i vyporiadanie záväzkov tohto združenia.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 23.03.1977

Spisová značka: 1 Cz 17/77

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Myslivost, Organizace socialistické

Předpisy: 23/1962 Sb. § 14
§ 16

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 17/1979 sb. rozh.

Polovnícke združenie, ktorému podľa ustanovenia § 14 zákona č. 23/1962 Zb. patrí len výkon práva polovníctva, je oprávnené užívať polovný revír až do zániku zmluvy (§ 16 toho istého zákona) o postúpení výkonu práva polovníctva, uzavretej so socialistickou organizáciou, ktorej patrí právo polovníctva v polovnom revíre.

Ak uzavrela socialistická organizácia po zániku predchádzajúcej zmluvy novú zmluvu o postúpení práva výkonu polovníctva s iným polovníckym združením, prípadne so štátnou organizáciou lesného hospodárstva, neznamená to, že toto iné polovnícke združenie (prípadne štátna organizácia lesného

hospodárstva) sa stáva právnym nástupcom predchádzajúceho oprávneného na výkon práva poľovníctva. Zmluvou o postúpení výkonu práva poľovníctva sa neriešia vzťahy medzi predchádzajúcim a nasledujúcim oprávneným na výkon práva poľovníctva.

Ak poľovnícke združenie zaniklo, vykoná sa likvidácia jeho majetku a v jeho rámci i vyporiadanie záväzkov tohto združenia.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 23. 3. 1977, [1 Cz 17/77](#))

Žalobca sa žalobou domáhal, aby mu žalované poľovnícke združenie vyúčtovalo členský podiel a nahradilo škodu, ktorá mu vznikla vo výške 7791 Kčs.

Okresný súd v Nových Zámkoch rozsudkom žalobe sčasti vyhovel a žalované poľovnícke združenie zaviazal zaplatiť žalobcovi 2246,60 Kčs a trovy konania 88 Kčs. Vo zvyšujúcej časti žalobu zamietol.

Na odvolanie podané žalobcom Krajský súd v Bratislave uznesením rozsudok súdu prvého stupňa zrušil pre nedostatočne zistený skutočný stav a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V ďalšom konaní žalobca rozšíril žalobný návrh na 12 801 Kčs.

Okresný súd v Nových Zámkoch doplnil dokazovanie výpoveďami svedkov a oboznámi sa s rozhodnutím KNV z 8. 10. 1974, ktorým bolo zrušené rozhodnutie členskej schôdze Poľovníckeho združenia v P. o vylúčení žalobcu zo združenia. Žalobca potom oznámil súdu prvého stupňa, že žalované Poľovnícke združenie v P. zaniklo a jeho právnym nástupcom sa stalo Poľovnícke združenie B.; podľa zistenia súdu prvého stupňa prešla väčšina členov Poľovníckeho združenia v P. do Poľovníckeho združenia B., ktoré začalo obhospodarovať celý poľovnícky revír zaniknutého Poľovníckeho združenia v P., ktorého členom bol aj žalobca. Rozsudkom z 2. 9. 1975 súd prvého stupňa zaviazal žalované Poľovnícke združenie B. zaplatiť žalobcovi 12 507,60 Kčs s prísl. a trovy konania.

Proti tomuto rozsudku podalo Poľovnícke združenie B. odvolanie a namietalo nedostatok pasívnej legitímácie. Poukázalo na to, že pôvodne žalované Poľovnícke združenie v P. nezaniklo, ale ďalej existuje. Poľovnícke združenie B. bolo založené na ustanovujúcej členskej schôdzi 23. 5. 1973 ako nové združenie, prijalo a chválilo nové stanovky a neprevzalo žiaden majetok ani práva a záväzky Poľovníckeho združenia v P.

Krajský súd v Bratislave rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že týmito rozsudkami súdov oboch stupňov bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

V prejednávanej veci súdy obidvoch stupňov vychádzali z názoru, že právnym nástupcom zaniknutého Poľovníckeho združenia v P. sa stalo podľa ustanovenia § 17 zákona č. 23/1962 Zb. Poľovnícke združenie B.

Tento právny názor nemá však oporu vo vykonaných dôkazoch.

Podľa ustanovenia § 11 zákona č. 23/1962 Zb. o poľovníctve patrí právo poľovníctva socialistickej organizácii, ktorá má v správe alebo v užívaní najväčšiu výmeru z poľovních pozemkov, ktoré boli uznané ako poľovný revír. V danom prípade touto socialistickou organizáciou, ktorá má právo poľovníctva, bolo JRD v P.

Podľa ustanovenia § 14 zákona č. 23/1962 Zb. socialistické organizácie postúpia výkon práva poľovníctva za odplatu poľovníckemu združeniu alebo štátnej organizácii lesného hospodárstva (okrem prípadov výkonu práva poľovníctva na vlastný účet), a to v zmysle ustanovenia § 16 citovaného zákona zmluvou, ktorá sa uzaviera na 10 rokov a zásadne len v jednom revíri. Samo poľovnícke združenie nesmie postúpiť inému výkon práva poľovníctva v poľovnom revíri ani v jeho časti (§ 16 ods. 3 citovaného zákona).

Poľovnícke združenie má teda iba výkon práva poľovníctva, ktorý mu zmluvou postúpila socialistická organizácia, ktorej patrí právo poľovníctva. Zmluvou o postúpení výkonu práva poľovníctva rieši sa iba otázka využitia práva poľovníctva, neriešia sa však právne vzťahy medzi jednotlivými poľovníckymi združeniami, ktoré postupne tento výkon práva v tom istom revíre podľa zmluvy vykonávajú.

Ani ustanovenie § 17 zákona č. 23/1962 Zb. nerieši prechod práv a povinností z jedného poľovníckeho združenia na iné poľovnícke združenie. Toto ustanovenie rieši iba dôsledky toho, že dôjde ku zmene organizácie, ktorej patrí právo poľovníctva a ktorá toto právo zmluvou postúpila. Podľa uvedeného ustanovenia nová organizácia, na ktorú prešlo právo poľovníctva, vstupuje do zmluvy o postúpení výkonu práva poľovníctva namiesto pôvodnej organizácie. Uvedené ustanovenie nerieši teda prípad, keď organizácia, ktorej prislúcha právo poľovníctva, postúpi výkon tohto práva novej organizácii. Ak organizácia, ktorej prislúcha právo poľovníctva k určitému poľovnému revíru a ktorá výkon tohto práva zmluvou postúpila poľovníckemu združeniu, uzavrie novú zmluvu o postúpení výkonu tohto práva inému poľovníckemu združeniu, neznamená to, že toto nové poľovnícke združenie sa bez ďalšieho stáva právnym nástupcom združenia, ktoré vykonávalo právo poľovníctva predtým.

Z doterajších výsledkov dokazovania v tejto veci sa nedá zistiť, či, akým spôsobom a kedy došlo k zániku Poľovníckeho združenia v P. Súdy v tomto smere nevykonali potrebné zistenia u ONV v N. Z., ktorý podľa ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 23/1962 Zb. schvaľoval zmluvu o postúpení výkonu poľovníckeho práva, a nevypočuli ani zástupcu JRD v P., ktoré zmluvou postúpilo výkon poľovníckeho práva na Poľovnícke združenie B.

Ak dôjde k zániku poľovníckeho združenia, vykoná sa likvidácia jeho majetkovej podstaty, v rámci ktorej dôjde k uspokojeniu záväzkov zaniknutého združenia. Spôsob vykonania likvidácie po zániku poľovníckeho združenia upravujú bližšie pokyny Ústredného výboru Slovenského poľovníckeho zväzu č. 6/1972. Podľa týchto pokynov likvidáciu má vykonať okresný výbor Slovenského poľovníckeho zväzu. Ani v tomto smere súdy obidvoch stupňov nevykonali dostatočné dokazovanie, najmä nevypočuli zástupcu Okresného výboru Slovenského poľovníckeho zväzu v N. Z. a nezistili, či likvidácia poľovníckeho združenia v P. bola vykonaná a s akým výsledkom. Bez vykonania dokazovania o tom, či a kedy došlo k zániku Poľovníckeho združenia v P. a kedy a s akým výsledkom bola vykonaná likvidácia združenia, nemožno vyvodiť záver, že Poľovnícke združenie B. sa stalo právnym nástupcom Poľovníckeho združenia v P. a že teda prešli na neho všetky práva a povinnosti zaniknutého združenia a tým aj povinnosť zaplatiť žalobcovi požadovanú náhradu.

Napokon súdy obidvoch stupňov sa vo svojich rozhodnutiach nezaoberali opodstatnenosťou a právnou povahou jednotlivých uplatňovaných nárokov a bez bližšieho skúmania tieto nároky posúdili ako nároky na náhradu škody podľa ustanovenia § 421 O. z. Pritom nároky uplatnené žalobcom sú rôznorodé a bolo potrebné posudzovať každý z nich osobitne. Ide totiž jednak o nároky na náhradu za práce a činnosť, ktorú žalobca pre združenie mal vykonávať (sprevádzanie zahraničných hostí pri poľovačke, odchyt bažantov, stráženie poľovného revíru, kosenie däteliny a pod.), ďalej o nároky na náhradu za rôzne veci, ktoré žalobca pre združenie dodal (drevo, uhlie, krmivo a pod.), nároky na náhradu za veci, ktoré združenie poskytlo svojim členom v čase, keď žalobca bol zo združenia neprávom vylúčený (bunda, bicykel, baganče), ďalej nároky na náhradu za zájazdy, ktoré združenie

organizovalo pre svojich členov taktiež potom, čo bol žalobca neprávom vylúčený zo združenia (zájazd v Brne, v Budapešti), a napokon nároky na náhradu za podiely, ktoré členovia združenia mali dostať v rokoch 1970 a 1971. Súdy obidvoch stupňov posúdili uvedené nároky ako nároky na náhradu škody podľa ustanovenia § 421 O. z., bez toho, že by boli bližšie zisťovali, či a aká majetková ujma žalobcovi vznikla, prípadne na akom právnom základe tieto nároky žalobca uplatnil.

Bolo však povinnosťou súdu u každého jednotlivého uplatneného nároku skúmať jeho právny dôvod a jeho opodstatnenosť. Takto bolo treba predovšetkým zisťovať, na základe akých právnych úkonov došlo k vykonávaniu rôznych prác pre združenie zo strany žalobcu, či im predchádzala dohoda medzi žalobcom a príslušným orgánom združenia, za akých podmienok boli tieto úkony urobené, či za dojednanú odmenu a pod.

Pri nároku na náhradu za zájazdy organizované združením bolo treba zisťovať, či sa ich žalobca zúčastnil a teda či ide o náhradu výdavkov, ktoré tým žalobcovi vznikli, alebo ak sa ich nezúčastnil, aká konkrétna majetková ujma mu tým vznikla. Bolo treba zaoberať sa aj otázkou, z akého dôvodu žalobca uplatňoval nárok na náhradu za hnutelné veci, ktoré združenie poskytlo svojim členom (bicykel, bunda a pod.), a posudzovať jeho opodstatnenosť s prihliadnutím na to, že žalobca pre združenie nevykonával v čase údajného vzniku tohto nároku žiadnu činnosť. Z tohto hľadiska mali sa súdy obidvoch stupňov zaoberať aj nárokom žalobcu na podiely na hospodárskych výsledkoch, ktoré boli vyplatené členom združenia v rokoch 1970 a 1971, teda za obdobie, keď sa žalobca svojou prácou nepodieľal na dosiahnutých hospodárskych výsledkoch združenia.

Súdy obidvoch stupňov rozhodli teda bez náležitého zistenia skutočného stavu a porušili tak svojim rozhodnutím zákon v ustanoveniach § 1, § 2, § 6, § 120 ods. 1 a § 153 ods. 1 O. s. p. v súvislosti s ustanoveniami § 421 O. z. a § 17 zákona č. 23/1962 Zb. a odvolací súd aj v ustanovení § 219 O. s. p.